

T.C.
GÜMÜŞHANE VALİLİĞİ
İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu Başkanlığı

KARAR TARİHİ : 29.07.2022
KARAR NO : 2022/15

İL UMUMİ HIFZISSIHHA KURUL KARARI

İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu 29 Temmuz 2022 Cuma günü, Valimiz Sayın Kamuran TAŞBİLEK başkanlığında olağanüstü toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

Yaz aylarında ilimiz genelinde hızlı nüfus artışına bağlı olarak artan su ihtiyacına karşın, uygun kaynak varlığının azlığı ve tarımsal faaliyetlere paralel olarak havaların aşırı derecede ısınması ortaya çıkan aşırı su kullanımı, su kaynakları yönetiminin önemini arttırmıştır.

Bilindiği üzere sağlıklı, temiz ve güvenli içme-kullanma suyu temini, temin edilen suyun kalitesinde sürekliliğin sağlanması ile klorlanması, 5393 sayılı Belediyeler Kanunu, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu gereğince belediyeler ve il özel idarelerinin görev ve sorumluluğundadır.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereğince tüketime sunulan içme-kullanma sularının kalitesine yönelik denetleme ve izleme çalışmaları Sağlık Bakanlığı görev ve sorumluluğunda bulunmaktadır.

İçme-kullanma suları, insan ve toplum sağlığını doğrudan etkileyen önemli etmenlerin başında gelmektedir. Sular, güvenli ve temiz olmalı, suya kolayca ulaşılabilir ve bu husus süreklilik arz etmelidir.

Tüketime sunulan içme-kullanma suları ile ilgili muhtemel sorunların tanımlanması ve çözümü için ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla gerekli koordinasyonun sağlanarak iş birliği içinde çalışılması, yaşanabilecek sorunların zamanında önlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Mevzuat gereğince içme-kullanma suları insan sağlığını tehdit edecek düzeyde mikroorganizma içermemelidir. Yaz döneminde, özellikle yoğun yağışa bağlı sel sularının etkisi veya kuraklık nedeni ile içme-kullanma suyu kalitesi olumsuz yönde etkilenebilmektedir. Ayrıca şebeke sisteminde meydana gelebilecek arızalar nedeni ile su kesintileri yaşanabileceği, insanların bu durumda şebeke suyuna alternatif olarak dere, nehir, göl ve baraj suyu gibi yüzeysel su kaynakları ile kuyu gibi denetimsiz ve kontrolsüz su kaynaklarından su ihtiyaçlarını karşılamaya yönelebileceği düşünülmektedir.

Suyun klorlanmadan tüketime verilmesi ve su depolarındaki uygunsuzluklar halk sağlığını olumsuz yönde etkileyerek suyla bulaşan çeşitli hastalıklara ve salgınlara neden olmaktadır.

Yerel idarelerce temin edilen suyun temiz, sağlıklı ve güvenli bir şekilde tüketime verilmesini sağlamak, toplum sağlığının korunması, sel ve benzeri olağanüstü hallerde su kesintilerinin herhangi bir sağlık sorununa yol açmaması ve salgınların yaşanmaması için ilgili kurumlarımız, yerel yönetimler ve vatandaşlarımızca alınması gereken tedbirler ve dikkat edilmesi gereken hususlarla ilgili aşağıda belirtilen kararların alınması uygun görülmüştür.

Bu kapsamda;

A. İl Sağlık Müdürlüğüne Alınması Gereken Tedbirler;

1) İl Sağlık Müdürlüğü, ilgili birimlerini tüm personel ve ekipmanlarıyla önceden koordine ederek; sorumlu olduğu bölgenin su ve kanalizasyon sistemlerinin risk noktalarının belirlendiği plan ve krokilerini hazır bulundurmasına,

2) İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesi hükmü doğrultusunda şebekeyi temsil edecek şekilde yerel idarelerle birlikte belirlenmiş izleme noktalarından, içme-kullanma suyu tüketim miktarları dikkate alınarak **ilimiz merkez ilçe, ilçe, belde ve köy düzeyinde su numunesi alımlarının** aksatılmadan yapılmasına,

3) Tüketime sunulan içme-kullanma sularının dezenfeksiyonu (klorlanması) suyun sağlıklı ve güvenli olması açısından büyük öneme sahiptir. Bu bakımdan izleme noktalarında suyun serbest **klor ölçümlerinin günlük olarak yapılması, yetersiz klorlama durumlarının ilgili yerel idarelere bildirilmesine,**

4) Halkın ortak kullanımına açık olan; iş, alışveriş, spor, eğlence merkezleri ile okul, hastane, gıda üretim yerleri ve yemek fabrikaları gibi toplu yaşam alanı olan yerler öncelikli olmak üzere, belirlenen izleme noktalarından düzenli numuneler alınması ve takibinin dikkatle yapılmasına,

B. Yerel Yönetimlerce (Belediyeler, Özel İdareler) Alınması Gereken Tedbirler;

1) İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik ile tüketime verilen içme-kullanma suyunun otomatik klorlama cihazları ile klor ve klorlu bileşik kullanılarak dezenfeksiyonu zorunlu kılınmıştır. Bu doğrultuda su depolarına, suyun debisine ve basıncına göre ayarlanabilen otomatik klorlama cihazı takılması veya yenilenmesi ya da uyumlaştırılmasının belediye mücavir alanlarında belediyelerce, belediye mücavir alanı dışında ise il/ilçe özel idarelerince tamamlanmasına,

2) İl Sağlık Müdürlüğünce Belediyelerin, İl/İlçe Özel İdarelerinin ve Köy Muhtarlıklarının her ay düzenli olarak ziyaret edilerek ihtiyaç duyulan otomatik klorlama cihazı ve su depolarının tespit edilmesi ve klorlama cihazlarının yerel idarelerce taktırılmasının takip edilmesine,

3) İçme-kullanma suyunun otomatik klorlama cihazları ile klor ve klorlu bileşikler kullanılarak dezenfeksiyonuna müteakip tüketime verilmesi, gerekmesi halinde ozon ile ön dezenfeksiyonunun yapılması, klor ve klorlu bileşiklerin temini ile otomatik klorlama cihazlarının bakım ve onarımlarının belediye mücavir alanlarında belediyelerce, belediye mücavir alanı dışında ise İl/İlçe Özel İdarelerince yapılmasına,

4) İçme-kullanma suyu depolarının yılda en az bir kez temizliğinin yapılması, bu hizmetin belediye ve İl/İlçe Özel İdarelerince profesyonel ekip kurularak veya gerekli olması halinde hizmet alımı yapmak suretiyle yerine getirilmesi, içme-kullanma suyu dezenfeksiyonu ve takibi için yeterli donanıma sahip personel görevlendirilmesi ve bu kişilere içme-kullanma suyu dezenfeksiyonu ile önemi hakkında il Sağlık Müdürlüğünce eğitim verilmesine

5) Olağanüstü hallerde şebeke sisteminde meydana gelen arızaların derhal giderilmesi ve mümkün olduğunca su kesintisine gidilmemesi, uzun süreli kesintilerden kaçınılması, zorunluluk halindeki bir gün aşan kesintilerde gerekli tedbirlerin alınmasına,

6) Şebeke sisteminin dezenfeksiyonunun periyodik olarak yapılması, suyun kimyasal ve mikrobiyolojik analizlerinin, serbest klor ölçümlerinin aksatılmadan yapılmasına,

7) Su kesintilerinde şebeke içerisinde negatif basınçtan dolayı emici bir kuvvet oluşur. Bu emici kuvvet gerek şebekede gerekse evdeki su tesisatında kirletici etkenlerin emilmesine, kirli suyun içme-kullanma suyuna bulaşmasına yol açabilir. Su kesintilerinde bu durumun dikkate alınarak vatandaşlarımızın uyarılmalarına, **gerekirse süper klorlama yapılmasına,**

8) Köy muhtarlarımızca; içme-kullanma suyu otomatik klorlama cihazlarının çalışır halde bulunmaları ile cihazların içinde klor ve klorlu bileşikler olup olmadığının takibinin yapılması ve herhangi bir olumsuzluk halinde kaymakamlıklara veya özel idare müdürlüklerine ivedi bildirilmesine,

9) Kaymakamlarımızca, tüketime sunulan içme-kullanma sularının temiz, sağlıklı ve güvenli bir şekilde tüketime verilmesini sağlamak, toplum sağlığının korunması, sel ve benzeri olağanüstü hallerde su kesintilerinin herhangi bir sağlık sorununa yol açmaması ve salgınların yaşanmaması için ilgili kurumlar, yerel yönetimler ve muhtarlarla koordinasyon sağlayarak gereken tüm tedbirleri almalarına, su depolarının düzenli bir şekilde denetimlerinin ve temizliklerinin

yaptırılmasının takibinin ve denetiminin yaptırılmasına, Köylere Hizmet Götürme Birlikleri vasıtasıyla bakım, onarım, dezenfeksiyon ihtiyacı olan su depolarının bakım, onarım ve dezenfeksiyonlarının sağlanması ve ihtiyaç duyulan klorlama makinelerinin klor malzemelerinin temin edilmesine,

C. Halkımızın Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

1) Bina ve konutlarda kullanılan su depolarının belirli periyotlarla (*kesinti olduğu dönemlerde 3 ayda bir, diğer dönemlerde 6 ayda bir*) temizlenmesi ve bakımlarının yapılarak dezenfeksiyonunun sağlanmasına,

2) Mahalle aralarında kuyu, tanker, bidon vb. kaynaklardan içme suyu temin edilmemesine,

3) Evlerde ihtiyaç fazlası su depolanmaması, depolanan veya saklanan suların ağzı kapalı temiz kaplarda ve güneş görmeyen serin yerde muhafaza edilmesi, sular gelse bile öncelikle depolanmış suların tüketilmesine,

4) Kesinti yaşanması veya temiz suya erişimin mümkün olmaması durumlarında, kesinti sonrasında şebeke suyu içme amaçlı olarak kullanılacak ise suyun berraklaşmaya kadar akıtılması ve tercihen 1-2 dakika kaynatılıp soğutulularak kullanılmasına,

5) Su kesintisi sonrasında ve salgın durumlarında çiğ tüketilen her türlü sebze ve meyve, yıkandıktan sonra %1'lik klor solüsyonundan bir litre suya 20-30 damla damlatılarak 30 dakika bekletilmesine, (*%1'lik klor solüsyonu 1 bardak çamaşır suyunun üzerine 9 bardak normal su konularak kolayca hazırlanır. Ancak dikkat edilmesi gereken nokta, kullanılan çamaşır suyu herhangi bir katkı maddesi içermemeli ve %10 aktif klor "sodyum hipoklorit" içermelidir. Konuyla ilgili güçlüklerde en yakın sağlık kuruluşuna başvurularak bilgi alınmalıdır*).

Oybirliği ile karar verilmiştir.

BAŞKAN

Kamuran TAŞBİLEK
Vali

Ercan ÇİMEN
Belediye Başkanı

Ekrem AKDOĞAN
İl Özel İdaresi Genel Sekreteri

Dr. Necip YEMENİCİ
İl Sağlık Müdürü

Miraç SÜNNETCİ
İl Milli Eğitim Müdürü

Cemil BAYRAM
Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

Edip BİRŞEN
İl Tarım ve Orman Müdürü

Dr. Cihangir AKSOY
Toplum Sağlığı Merkezi Bşk.

Vedat Soner BAŞER
Eczacılar Odası Temsilcisi